

Lieta C-372/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 10. maijs

Iesniedzējtiesa:

Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 28. februāris

Prasītāja:

*Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
CVBA (SABAM)*

Atbildētājas:

BVBA Weareone.World

NV Wecandance

Pamatlietas priekšmets

Pamatlieta ir par strīdu starp *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)* (Beļģijas Autoru, komponistu un izdevēju apvienība, turpmāk tekstā – “SABAM”), no vienas puses, un diviem festivālu organizatoriem *BVBA Weareone.World* un *NV Wecandance*, no otras puses. Lietas dalībnieki strīdas par to, cik likumīgas ir atlīdzības, kas festivāla organizatoriem ir jāmaksā SABAM, lai tie varētu izmantot tās repertuāru, un kāds ir šo atlīdzību apmērs.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par jautājumu, vai, ņemot vērā LESD 102. pantu, attiecīgā gadījumā lasot kopsakarā ar Direktīvas 2014/26/ES 16. pantu, SABAM piemērotā tarifu struktūra ir pietiekami detalizēta.

Lūgums tiek iesniegts saskaņā ar LESD 267. pantu.

Prejudiciālie jautājumi

Vai LESD 102. pants, attiecīgā gadījumā lasot kopsakarā ar Direktīvas 2014/26/ES par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību lietošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū 16. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiek ļaunprātīgi izmantots dominējošais stāvoklis, ja autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kurai dalībvalstī faktiski ir monopols, saistībā ar tiesībām uz muzikālu darbu publiskošanu mūzikas pasākumu organizatoriem piemēro atlīdzības modeli, kurš tostarp ir balstīts uz apgrozījumu un

- 1) kura pamatā ir pakāpēs iedalīts paušāls tarifs, nevis tarifs, kurā (izmantojot modernus tehniskos palīgīdzekļus) tiek ņemta vērā precīza kolektīvā pārvaldījuma organizācijas pārvaldītā repertuāra daļa no pasākumā atskaņotās mūzikas;
- 2) saskaņā ar kuru licencēšanas atlīdzība ir atkarīga arī no ārējiem faktoriem, tostarp ieejas maksas, ēdienu un dzērienu cenas, izpildītājmāksliniekiem paredzētā budžeta un citu elementu, piemēram, dekorāciju, budžeta?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/26/ES (2014. gada 26. februāris) par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību lietošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū (OV 2014, L 84, 72. pants) 16. panta 2. punkts un 43. pants

Atbilstošās valsts tiesību normas

Wetboek van economisch recht [Komerclikuma] IV.2., VI.104. pants, XI.165. panta 5. punkts, XI.247. un XI.248. pants

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja *SABAM* ir autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija. Tā var prasīt atlīdzību par tās repertuāra izmantošanu.
- 2 Kopš 2005. gada uzņēmēj sabiedrība *BVBA Weareone.World* organizē ikgadējo deju festivālu *Tomorrowland Bomā* [*Boom*] (Beļģija). Savukārt kopš 2013. gada uzņēmēj sabiedrība *NV Wecandance* organizē ikgadējo deju festivālu ar nosaukumu “*Wecandance*”.
- 3 Gan *BVBA Weareone.World*, gan *NV Wecandance* nepiekrīt *SABAM* piemērotajām atlīdzībām. Lietas dalībnieki strīdas par *SABAM* izrakstīto rēķinu

par *Tomorrowland* festivālu 2014.-2016. gadā un par tās rēķinu, kas izrakstīts par *Wecandance* festivālu 2013.-2016. gadā.

- 4 Izņemot *Wecandance* festivālu 2013. gadā, *SABAM* iekasēto atlīdzību apmērs tika noteikts, pamatojoties uz tā dēvēto "Tarief 211" (211. tarifs), ko veido divi dažādi tarifi, turklāt *SABAM* var izvēlēties, kuru tarifu piemērot.
- 5 Pirmkārt, pastāv *minimālais tarifs*, ko aprēķina, pamatojoties uz apskaņoto platību vai pieejamo sēdvietu skaitu.
- 6 Otrkārt, pastāv *degresīvais tarifs*, ko aprēķina, pamatojoties uz māksliniekiem paredzēto budžetu vai bruto ieņēmumiem no biļešu pārdošanas. Pirms autortiesību atlīdzību aprēķināšanas no bruto ieņēmumiem var atskaitīt tikai nepārprotami norādītos izdevumus (rezervēšanas maksas, PVN un valsts nodevas).
- 7 Turklāt festivāla organizators var saņemt šā degresīvā tarifa atvieglojumu saskaņā ar "1/3-2/3 noteikumu". Saskaņā ar šo noteikumu organizatori saņem 2/3 vai attiecīgi 1/3 atvieglojumu no attiecīgā tarifa, ja tie pierāda, ka *SABAM* repertuārā ietilpst mazāk nekā 1/3 vai attiecīgi 2/3 atskaņoto skaņdarbu. Ja no tās repertuāra ir vairāk nekā 2/3 skaņdarbu, tiek piemērots pilnais tarifs.
- 8 *SABAM* uzsāka pamatlietu ar uzaicinājumiem, kas izsniegti 2017. gada 13. aprīlī un 2017. gada 5. maijā.

Pamatlietas dalībnieku galvenie argumenti

- 9 *BVBA Weareone.World* un *NV Wecandance* apstrīd 211. tarifa likumīgumu, jo LESD 102. pantā minētā dominējoša stāvokļa ļaunprātīgās izmantošanas dēļ tas esot netaisnīgs. Atbildētājas galvenokārt kritizē to, ka degresīvais tarifs nav atbilstīgs *SABAM* sniegto pakalpojumu ekonomiskajai vērtībai.
- 10 Pirmkārt, tās uzskata, ka "1/3-2/3 noteikums" nav pietiekami precīzs. Atbildētāju skatījumā, izmantojot modernās tehnoloģijas, esot pilnīgi iespējams precīzi noteikt atskaņotos *SABAM* repertuāra darbus un atskaņošanas ilgumu. Citiem vārdiem sakot, *SABAM* atlīdzību noteikumu esot iespējams labāk saskaņot ar tās sniegto pakalpojumu ekonomisko vērtību.
- 11 Otrkārt, atbildētājas iebilst pret to, ka *SABAM* savus tarifus var aprēķināt, pamatojoties uz bruto ieņēmumiem no biļešu pārdošanas vai māksliniekiem paredzēto festivāla budžetu, nepiešķirot iespēju atskaitīt no šiem ieņēmumiem visus ar mūziku nesaistītos izdevumus. To skatījumā tā esot problēma, jo ieņēmumi no biļešu pārdošanas neesot samērīgi ar *SABAM* sniegtā pakalpojuma ekonomisko vērtību. Proti, iemesls, kāpēc apmeklētāji ir gatavi maksāt augstāku biļetes cenu, esot saistīts nevis ar *SABAM* pakalpojumiem, bet drīzāk tiekot ņemti vērā citi aspekti, piemēram, festivāla organizatoru pūles padarīt pasākumu par kopumā kvalitatīvu piedzīvojumu, organizatoru izdevumi apmeklētāju ērtībām (apgaismojums, māksla, bezvadu interneta punkti, tualetes, drošība) un

izpildītājmākslinieku kvalitāte. Tāpēc esot jābūt iespējai atskaitīt šos izdevumus no aprēķina bāzes.

- 12 Lai pamatotu savu iebildumu par LESD 102. panta prasību pārkāpumu, atbildētājas tostarp atsaucas uz spriedumiem, 1980. gada 18. marts, *Coditel* u. c. (62/79, EU:C:1980:84), 1987. gada 9. aprīlis, *Basset* (402/85, EU:C:1987:197, turpmāk tekstā – “spriedums *Basset*”), 1989. gada 13. jūlijs, *Tournier* (395/87, EU:C:1989:319, turpmāk tekstā – “spriedums *Tournier*”), un 2008. gada 11. decembris, *Kanal 5 un TV 4* (C-52/07, EU:C:2008:703, turpmāk tekstā – “spriedums *Kanal 5 un TV 4*”).
- 13 *BVBA Weareone.World* un *NV Wecandance* norāda, ka autortiesību atlīdzību iekasēšana, pamatojoties uz apgrozījumu, ne vienmēr ir pieļaujama. Tās uzskata, ka spriedumā *Basset* un spriedumā *Kanal 5 un TV 4* ir nospriests, ka tad, ja cena un pakalpojums, ar ko nodod rīcībā autortiesības, nav samērīgi, var būt runa par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. No otrā minētā sprieduma izriet, ka, novērtējot, vai paušāla autortiesību atlīdzība ir samērīga ar autortiesību organizācijas sniegtā pakalpojuma ekonomisko vērtību, ir jāņem vērā visi individuālā gadījuma apstākļi un tādējādi arī ar autortiesībām aizsargāto muzikālo darbu faktiskā izmantošana.
- 14 *SABAM* apgalvo, ka tās piemērotais tarifs nav pretrunā LESD 102. pantam.
- 15 Tā norāda, ka šajā lietā būtisks ir spriedums *Basset*, tāpēc autortiesību atlīdzību iekasēšana, pamatojoties uz visu (bruto) apgrozījumu, esot pieļaujama vienmēr.
- 16 Tās skatījumā Tiesas judikatūra tās spriedumā *Kanal 5 un TV 4* neesot nozīmīga. Proti, šī judikatūra esot jāvērtē tās specifiskajā televīzijas kanālu kontekstā, kur ar autortiesībām aizsargāti darbi tiek izmantoti tikai ierobežoti. Uz to nevarot atsaukties, ja mūzikas atskaņošana ir būtisks darbības elements.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 17 Iesniedzējtiesa uzskata, ka saskaņā ar atbilstošajām Savienības tiesību normām *SABAM* tarifi nedrīkst būt netaisnīgi. Proti, ja tie ir netaisnīgi, notiktu dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kas ir aizliegta LESD 102. pantā. Turklāt Direktīvas 2014/26/ES 16. panta 2. punktā ir noteikts, ka “tarifi par ekskluzīvām tiesībām un tiesībām uz atlīdzību ir samērīgi *inter alia* ar tiesību izmantošanas ekonomisko vērtību tirgū, ņemot vērā darba un blakustiesību objektu izmantošanas veidu un jomu, kā arī saistībā ar mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas sniegto pakalpojumu ekonomisko vērtību”. Tāpēc šajā noteikumā ir ietverts ierobežojums attiecībā uz atlīdzību, ko var prasīt kolektīvā pārvaldījuma organizācijas.
- 18 Iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesa jau ir izteikusies par jēdzienu “dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana” saistībā ar kolektīvā pārvaldījuma organizāciju atlīdzībām.

- 19 Piemēram, Tiesa ir nospriedusi, ka par dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu var runāt tad, ja arī ar citām metodēm var īstenot autoru, komponistu un mūzikas izdevēju interešu aizsardzības likumīgo mērķi, vienlaikus nepalielinot autortiesību līgumu pārvaldības un ar autortiesībām aizsargāto muzikālo darbu izmantošanas pārraudzības izmaksas (spriedumi *Tournier*, 45. punkts, un *Kanal 5* un *TV 4*, 33. punkts).
- 20 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka nevar izslēgt, ka notiek dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, ja pastāv cita metode, kas ļauj precīzāk noteikt un aprēķināt izmantoto darbu daudzumu un vienlaikus nesamērīgi nepalielina pārvaldības izmaksas (spriedums *Kanal 5* un *TV 4*, 40. punkts).
- 21 Šajā saistībā iesniedzējtiesa norāda, ka autortiesību atlīdzību samērīguma noteikšana ir sarežģīts jautājums. Tāpēc SABAM ir noteikusi paušālu atlīdzību festivālu organizatoriem (211. tarifs).
- 22 Attiecībā uz šā tarifa aprēķina bāzi nav skaidrs, vai var ņemt vērā arī izmaksas, kas nav saistītas ar mūziku.
- 23 Par “1/3-2/3 noteikumu” rodas jautājums, vai tas ir pietiekami precīzs. SABAM nesen ir grozījusi atsaucis lielumus un pašlaik piemēro 10 % pakāpes, tomēr nav skaidrs, kāda ir robeža, jo pastāv jaunas sistēmas, ar kurām izmantoto repertuāru var noteikt vēl precīzāk.
- 24 Ņemot vērā iepriekš minētās šaubas par LESD 102. panta un Direktīvas 2014/26/ES pareizu interpretāciju, iesniedzējtiesas skatījumā ir jālūdz Tiesas prejudiciāls nolēmums.